

HISTORIA

Pogrzeb sekretarki Naczelnego Wodza

10 września w Warszawie zostanie pochowana Walentyna Janta-Połczyńska, bliska współpracownica premiera generała Władysława Sikorskiego.

MAREK KOZUBAL

Pogrzeb, który będzie miał charakter państwowy, rozpocznie się mszą w Katedrze Polowej w Warszawie przy ul. Długiej o godz. 10. – Po mszy świętej żałobnej nastąpi przewiezienie urny na Stare Powązki, gdzie zostanie złożona w niszy w katakumbach obok męża Aleksandra Janta-Połczyńskiego – poinformował nas dr Tomasz Makowski, dyrektor Biblioteki Narodowej.

Urna ze szczątkami Janta-Połczyńskiej została przywieziona z Nowego Jorku, gdzie zmarła 2 kwietnia 2020 r., przeżywszy 107 lat. 6 września w kościele p.w. Przemienienia Pańskiego w Dąbrówce koło Tucholi, ufundowanym w 1768 roku przez ród Janta-Połczyńskich, odbyła się msza święta w intencji zmarłej, podczas której odsłonięto pamiątkowe epitafium jej poświęcone.

Walentyna Janta-Połczyńska de domo Stocker była osobą nietuzinkową, była bowiem ostatnim z żyjących pracowników Rządu RP na Wychodźstwie i bliską współpracownicą generała Władysława Sikorskiego.

Urodziła się 1 lutego 1913 roku we Lwowie. Skończyła gimnazjum w Krośnie. W 1938 roku wyjechała do Londynu, gdzie kształciła się w zawodzie sekretarki. Od 1 września 1939 roku pracowała w ambasadzie polskiej w Londynie. W czerwcu 1940 roku została skierowana do pracy w sekretariacie premiera gen. Władysława Sikorskiego. Naczelnym Wódcą powierzył jej m.in. spisywanie raportów Jana Karskiego o sytuacji ludności żydowskiej na terenach okupowanych i przygotowywanie ich maszynopisów. Od końca 1942 roku pracowała w polskiej radiostacji „Świt”, nadającej z Anglii do okupowanego kraju.

W 1945 roku, po przydzieleniu do Pomocniczej Służby Kobiet, wyjechała do Frank-

furtu nad Menem jako tłumaczka specjalnej grupy zajmującej się Polakami opuszczającymi obozy jeńcze i koncentracyjne. W 1946 roku wyjechała wraz z matką do Stanów Zjednoczonych. Wyszła za mąż za Aleksandra Janta-Połczyńskiego pisarza, poetę, dziennikarza i działacza społecznego.

Odwiedzali ich ludzie związani z polską kulturą, m.in. Czesław Miłosz, Jerzy Giedroyc, Jan Karski i Marek Hłasko. Znajomymi i gośćmi Walentyny i Aleksandra Janta-Połczyńskich byli też m.in. Mahatma Gandhi, Vladimir Nabokov, Charlie Chaplin i Karol Szymanowski.

KONSULAT RP NOWY JORK

Walentyna Janta-Połczyńska (1913–2020)

Walentyna Janta-Połczyńska wraz z mężem prowadziła również antykwariat słowiański. Pracowała też w misji irackiej przy ONZ.

Po śmierci męża przekazała do Biblioteki Narodowej w Warszawie 26 skrzyń z dokumentami i zapiskami. Początkowo były one zastrzeżone. Znajdowały się w nich między innymi dawne mapy Polski, rękopisy, dokumenty historyczne, starodruki.

W 2011 roku Biblioteka Narodowa wydała katalog rękopisów Aleksandra Janta-Połczyńskiego. Nakładem Wydawnictwa BN ukazał się również zbiór korespondencji Jerzego Giedroycia i Aleksandra Janty-Połczyńskiego z lat 1947–1974.

Bliscy zmarłej proszą, aby zamiast kwiatów wpłacać darowizny na rzecz Biblioteki Narodowej, nr konta: 67 1130 1017 0020 1461 0620 0001 (BGK), kod BIC (SWIFT): GOSKPLPW. /©©